

ČESKÁ TECHNICKÁ NORMA

ICS 07.100.20; 13.060.70 **Březen 2015**

**Kvalita vod - Nomenklatorické požadavky
pro zaznamenávání údajů o biodiverzitě,
taxonomických seznamů a určovacích klíčů**

ČSN
EN 16493
75 7012

Water quality – Nomenclatural requirements for the recording of biodiversity data, taxonomic checklists and keys

Qualité de l'eau – Exigences nomenclaturales pour l'enregistrement des données de biodiversité, les référentiels et les clés
taxonomiques

Wasserbeschaffenheit – Anforderungen an die Nomenklatur für Aufzeichnungen über
Biodiversitätsdaten, taxonomische
Checklisten und Bestimmungsschlüssel

Tato norma je českou verzí evropské normy EN 16493:2014. Překlad byl zajištěn Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví. Má stejný status jako oficiální verze.

This standard is the Czech version of the European Standard EN 16493:2014. It was translated by the Czech Office for Standards, Metrology and Testing. It has the same status as the official version.

Národní předmluva

Vypracování normy

Zpracovatel: Sweco Hydroprojekt a. s., IČ 26475081, Ing. Lenka Fremrová, ve spolupráci s Vysokou školou chemicko-technologickou v Praze, doc. RNDr. Jana Říhová Ambrožová, Ph. D.

Technická normalizační komise: TNK 104 Kvalita vod

Pracovník Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví: Ing. Alena Mastná

EVROPSKÁ NORMA EN 16493
EUROPEAN STANDARD
NORME EUROPÉENNE
EUROPÄISCHE NORM Srpen 2014

ICS 07.100.20; 13.060.70

Kvalita vod - Nomenklatorické požadavky pro zaznamenávání údajů

o biodiverzitě, taxonomických seznamů a určovacích klíčů

Water quality – Nomenclatural requirements for the recording of biodiversity data,
taxonomic checklists and keys

Qualité de l'eau – Exigences nomenclaturales
pour l'enregistrement des données de biodiversité,
les référentiels et les clés taxonomiques

Wasserbeschaffenheit – Anforderungen
an die Nomenklatur für Aufzeichnungen
über Biodiversitätsdaten, taxonomische Checklisten
und Bestimmungsschlüssel

Tato evropská norma byla schválena CEN dne 2014-07-18.

Členové CEN jsou povinni splnit vnitřní předpisy CEN/CENELEC, v nichž jsou stanoveny podmínky, za kterých se této evropské normě bez jakýchkoliv modifikací uděluje status národní normy.

Aktualizované seznamy a biblio-

grafické citace týkající se těchto národních norem lze obdržet na vyžádání v Řídicím centru CEN-CENELEC nebo u kteréhokoliv člena CEN.

Tato evropská norma existuje ve třech oficiálních verzích (anglické, francouzské, německé). Verze v každém jiném jazyce přeložená členem CEN do jeho vlastního jazyka, za kterou zodpovídá a kterou notifikuje Řídicímu centru CEN-CENELEC, má stejný status jako oficiální verze.

Evropský výbor pro normalizaci
European Committee for Standardization
Comité Européen de Normalisation
Europäisches Komitee für Normung

Řídicí centrum CEN-CENELEC: Avenue Marnix 17, B-1000 Brusel

© 2014 CEN Veškerá práva pro využití v jakékoli formě a jakýmikoli prostředky Ref. č.
EN 16493:2014 E
jsou celosvětově vyhrazena národním členům CEN.

Členy CEN jsou národní normalizační orgány Belgie, Bulharska, Bývalé jugoslávské republiky Makedonie, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Španělska, Švédska, Švýcarska a Turecka.

Obsah

Strana

Předmluva 5

Úvod 6

1 Předmět normy 7

2 Termíny a definice 7

3 Taxonomická jména 8

3.1 Obecně 8

3.2 Jméno taxonu 8

3.3 Citace autora 8

3.4 Varieta jména 9

3.5 Preferovaná jména 10

3.6 Hybridy 10

3.7 Uchovávání údajů 10

Příloha A (informativní) Nejdůležitější termíny a jejich zkratky používané v nomenklatuře 11

Bibliografie 13

Předmluva

Tento dokument (EN 16493:2014) vypracovala technická komise CEN/TC 230 *Rozbor vod*, jejíž sekretariát zajišťuje DIN.

Této evropské normě je nutno nejpozději do února 2015 udělit status národní normy, a to buď vydáním identického textu, nebo schválením k přímému používání, a národní normy, které jsou s ní v rozporu, je nutno zrušit nejpozději do února 2015.

Upozorňuje se na možnost, že některé prvky tohoto dokumentu mohou být předmětem patentových práv. CEN [a/nebo CENELEC] nelze činit odpovědným za identifikaci jakéhokoli nebo všech patentových práv.

Podle Vnitřních předpisů CEN/CENELEC jsou tuto evropskou normu povinny zavést národní normalizační organizace následujících zemí: Belgie, Bulharska, Bývalé jugoslávské republiky Makedonie, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Španělska, Švédska, Švýcarska a Turecka.

Úvod

Hodnocení ekologického stavu vodních systémů je obvykle založeno na taxonomickém složení (biologickém určování) nejdůležitějších dostupných společenstev, například bezobratlých, fytoENTOSU a fytoplanktonu. Proto je hlavní činností při hydrobiologických studiích zaznamenávání taxonomických jmen. Vědecká jména živočichů a rostlin mají být jednoznačná a specifická, aby byla zajištěna úspěšná komunikace. Aby bylo dosaženo tohoto cíle, byla mezinárodně přijatá pravidla zavedena v nomenklatorických kódech, z nichž nejdůležitější je Mezinárodní kód botanické nomenklatury [(ICBN) (International Code of Botanical Nomenclature) [1], od roku 2012 přejmenovaný na ICN: Mezinárodní kód nomenklatury řas, hub a rostlin (International Code of Nomenclature for algae, fungi, and plants) [2]] a Mezinárodní pravidla zoologické nomenklatury (International Code of Zoological Nomenclature) (ICZN [3]). Existují různá vydání těchto kódů; nové vydání botanického kódu je publikováno každých 6 let. Hlavním problémem při ekologických hodnoceních a uchovávání údajů je to, že většina techniků a ekologů není obeznámena s těmito kódy. Jednoznačná výměna údajů mezi biologickými databázemi je často nemožná a zaznamenaná jména jsou často nesmyslná, což je způsobeno nepřesnou aplikací nebo úplným ignorováním nomenklatorických pravidel.

Cílem této normy je proto poskytnout technikům i ekologům návod pro správný pravopis, používání a interpretaci taxonomických jmen, aby byla umožněna úspěšná výměna informací na všech úrovních.

1 Předmět normy

Tato norma popisuje nejdůležitější pravidla Botanického a Zoologického kódu, která jsou potřebná pro jednoznačné zaznamenávání údajů o biodiverzitě ve vodním prostředí. Vedle toho je uveden pokyn pro to, jak se vypořádat s taxonomickými změnami, které se týkají zaznamenaných taxonomických názvů.

POZNÁMKA Kód zahrnuje pouze taxonomické změny provedené v období zahrnutém vydáním určitého Kódu.

Konec náhledu - text dále pokračuje v placené verzi ČSN.